

Jūsų telefonas apkrėstas virusu – kodėl ne visada tuo reikia patikėti

Turbūt teko girdėti apie situaciją, kai telefonas ar kitas išmanusis įrenginys išpėjo, kad apsikrėtėte virusu, pats pasiūlė naudingą programėlę jį išvalyti. Tačiau galiausia likote su lėčiau veikiančiu įrenginiu, o kartais net patys nežinodami užsisakėte mokamą paslaugą. „Bitės Profai“ pataria, kaip suprasti, jog tikrai apsikrėtėte kenkėju ir ką tokiu atveju daryti.

„Pastebime, kad pagalbos besikreipiantys išmaniųjų įrenginių savininkai dar gana retai domisi ir klausia patarimų saugumo klausimais. Susidomi dažniausiai tik tada, kai telefone ar kitame išmaniam įrenginyje iššoka įtartinas išpėjimas su pranešimu, kad išmanusis įrenginys yra užkrėstas ir siūlo parsisiųsti nuo jo išgelbėsiančią programėlę. Tačiau tuo patikėti reikėtų ne visada“, – sako „Bitės Profas“ Egidijus Adomkaitis.

Pasak jo, tai gana dažnai pasitaikanti apgaulė. Iššokus tokiam išpėjimui dažniausiai žmonės būna raginami parsisiųsti programėlę arba nueiti į tam tikrą puslapį: „Pirmuoju atveju labai tikėtina, kad siūloma programėle dar labiau sulėtins įrenginį, o antrasis atvejis dar pavojingesnis. Bandant nueiti į tokį puslapį automatiškai suformuojama žinutė, kuri be vartotojo žinios bando užsakyti mokamas paslaugas, jam kainuojančias kelis eurus per mėnesį.“

Kaip atskirti ar išpėjimas tikras?

„Pirmiausia, pamačius tokį išpėjimą nereikėtų ant jo spausti. Atidžiai apžiūrėkite vaizdą ekrane, galbūt tai tik paveikslukas, rodomas interneto naršyklės lange. Taip pat atkreipkite dėmesį, kas išpėja – jei neturite išpėjime minimo saugumo sprendimo programėlės, didelė tikimybė, jog tai apgaulė“, – sako E. Adomkaitis.

Tiesa, ne visose situacijose tokie išpėjimai yra apgaulingi: „Mūsų tinkle veikia specialus išmanus saugumo sprendimas, kuris pastebėjęs, jog vartotojas bando parsisiųsti apkrėsta failą ar užsukti į kenksmingą svetainę, apie tai jį išpės. Pagrindinis skirtumas nuo apgaulingo išpėjimo – jis neragina vartotojo parsisiųsti specialių programėlių, o tiesiog perspės, kad atsidūrėte pavojingoje situacijoje ir leis pasirinkti, ar norite toliau naršyti pavojingoje svetainėje ar ją uždaryti.“

Ką daryti, jei patikėjai, kai nereikėjo patikėti?

Pasak „Bitės Profo“, patikėjus apgaulingai iššokančia reklama ar netyčia nuspaudus įtartina reklamą, pranešančią, kad įrenginys yra užkrėstas virusais, sprendimas labai paprastas – parsisiųsti patikimą antivirusinę programėlę, kaip „Avast“ („iOS“, „Android“) ir ja patikrinti išmaniųjų įrenginį: „Jei nesate tikri ar pavyko išspręsti problemą, parodykite įrenginį „Bitės

Jūsų telefonas apkrėstas virusu – kodėl ne visada tuo reikia patikėti

Profui“, kuris jį įvertins ir, jei reikės, nemokamai padės išspręsti šią problemą iki galo“, – sako E. Adomkaitis.

Jeigu papuolėte į situaciją, kad automatiškai jums buvo užsakyta mokama paslauga, reikėtų atidžiai perskaityti gaunamas žinutes, ten dažniausia būna nurodyta informacija, kaip jų atsisakyti arba kreiptis tiesiai į žinučių siuntėją.

Ar tikrai man reikia telefone antivirusinės programėlės?

„Didžioji dalis išmaniųjų įrenginių šiandien jau atkeliauja su juose gamintojo įdiegta apsauga nuo kenkėjų. Be to, daugeliu atvejų nesklaidumų padės išvengti ir mūsų išmanus interneto apsaugos sprendimas. Dar daugiau papildomų antivirusinių programėlių diegtis ir nuolat naudoti nerekomenduojame – tai jau bus perteklinė apsauga, kuri tik papildomais apkraus jūsų įrenginį. Tiesa, reikia nepamiršti ir elementarių saugumo taisyklių: vengti įtartinų puslapių, siųstis programėles tik iš oficialių šaltinių arba naudotis programėlėmis ar naršyklėmis, kurios automatiškai blokuoja įvairius reklaminius pranešimus, kaip „Adblock Browser“ („iOS“, „Android“). Būtent pastaruosiuose dažniausiai ir slepiasi apgaulingos „Jūs užsikrėtėte virusu“ žinutės“, – sako E. Adomkaitis.

